

Parlament České republiky

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

2020

8. volební období

910/

**Pozměňovací návrh poslance Andreje Babiše k vládnímu návrhu zákona,
kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony**

(sněmovní tisk 910)

1. V dosavadní části šesté, čl. IX dosavadní bod 2 zní:

„X. V § 5 odst. 5 se slova „7 nebo 8“ nahrazují slovy „6 nebo 7“ a na konci textu odstavce se doplňují slova „zdaňovaného sazbou daně podle § 16a“.“.

2. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 2 návrhu vkládá nový bod, který zní:

„X. V § 6 odst. 4 úvodní části ustanovení se slova „po zvýšení podle odstavce 12“ zrušují a slova „7 nebo 8“ se nahrazují slovy „6 nebo 7“.“.

Následující novelizační body se přečíslovají.

3. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 4 návrhu vkládají nové body, které znějí:

„X. V § 6 odstavec 12 zní:

„(12) Základem daně (dílním základem daně) jsou příjmy ze závislé činnosti.“.

Poznámka pod čarou č. 21 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

X. V § 6 odst. 13 se slova „zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12 a“ a slova „zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12“ zrušují.

X. V § 6 se odstavce 14 a 15 zrušují.

Dosavadní odstavec 16 se označuje jako odstavec 14.

X. V § 7 se doplňuje odstavec 14, který zní:

„(14) U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti, nejsou příjmy podle § 20b odst. 1 plynoucí těmto společnostem součástí základu daně (dílního základu daně) podle odstavce 4 nebo 5 a zahrnují se do samostatného základu daně. Ustanovení § 20b odst. 2 platí obdobně.“.

Následující novelizační body se přečíslovají.

4. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 8 návrhu vkládají nové body, které znějí:

„X. V § 8 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Příjem podle odstavce 4 nebo úrok nebo jiný výnos ze směnky vystavené bankou k zajištění pohledávky vzniklé z vkladu věřitele plynoucí ze zdrojů v zahraničí lze zahrnout do samostatného základu daně zdaňovaného sazbou daně podle § 16a. Zahrne-li se takový příjem do tohoto základu daně, zahrnou se do tohoto základu daně veškeré příjmy podle věty první. Tyto příjmy se nesnižují o výdaje s výjimkou příjmů uvedených v odstavci 1 písm. e) a f), u kterých se postupuje obdobně podle odstavců 6 a 7.“.

X. V § 10 se doplňuje odstavec 10, který zní:

„(10) Plyne-li příjem podle odstavce 8 ze zdrojů v zahraničí, lze tento příjem zahrnout do samostatného základu daně zdaňovaného sazbou daně podle § 16a. Zahrne-li se takový příjem do tohoto základu daně, zahrnou se do tohoto základu daně veškeré příjmy podle odstavce 8 plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Tyto příjmy se nesnižují o výdaje s výjimkou

- a) příjmů uvedených v odstavci 1 písm. f) a g), které lze snížit o nabývací cenu podílu, a
- b) ceny z veřejné soutěže, která se sníží o odměnu za užití díla nebo výkonu zahrnutou v této ceně; tato odměna je příjmem ze samostatné činnosti.“.

X. § 16 a § 16a včetně nadpisů znějí:

„§ 16

Sazba a výpočet daně pro základ daně

(1) Sazba daně činí

- a) 15 % pro část základu daně do 48násobku průměrné mzdy a
- b) 23 % pro část základu daně přesahující 48násobek průměrné mzdy.

(2) Daň se vypočte ze základu daně sníženého o nezdanitelné části základu daně a o odčitatelné položky od základu daně a zaokrouhleného na celá sta Kč dolů, a to jako součet součinů příslušné části takového základu daně a sazby pro tuto část základu daně.

§ 16a

Sazba a výpočet daně pro samostatný základ daně

(1) Sazba daně pro samostatný základ daně činí 15 %.

(2) Daň se vypočte jako součin samostatného základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů a sazby daně pro tento základ daně.“

X. Za § 16a se vkládá nový § 16ab, který včetně nadpisu zní:

„§ 16ab

Výpočet daně

(1) Daň poplatníka se vypočte jako součet daně podle § 16 snížené o slevy na dani a daně podle § 16a.

(2) Pokud je daňový bonus podle § 35c odst. 3 vyšší nebo roven dani podle § 16a, sníží se o tuto daň daňový bonus a daň poplatníka se rovná nule.

(3) Pokud je daňový bonus podle § 35c odst. 3 nižší než daň podle § 16a, daňový bonus je roven nule a daň poplatníka se rovná dani podle § 16a snížené o daňový bonus podle § 35c odst. 3.“

Následující novelizační body se přečíslojí.

5. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 13 návrhu vkládají nové body, které znějí:

„X. V nadpisu § 21g se za slovo „**Minimální**“ vkládají slova „**a průměrná**“.

X. V § 21g se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Průměrnou mzdou se pro účely daní z příjmů rozumí průměrná mzda stanovená podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.“

X. V § 23 odst. 4 písm. b) se slova „zdaňovány sazbou daně podle“ nahrazují slovy „zahrnovány do samostatného základu daně zdaňovaného sazbou daně podle § 16a nebo“.

Následující novelizační body se přečísľují.

6. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 15 návrhu vkládá nový bod, který zní:
- „X. V § 24 odst. 2 písm. ch) se za slova „samostatného základu daně“ vkládají slova „zdaňovaného sazbou daně podle § 16a nebo § 21 odst. 4“.“.

Následující novelizační body se přečísľují.

7. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 19 návrhu vkládají nové body, které znějí:
- „X. V § 35 odst. 4 se slova „připadající na základ daně (díľčí základ daně) podle § 20b“ nahrazují slovy „ze samostatného základu daně zdaňovaného sazbou daně podle § 16a nebo § 21 odst. 4“.

X. V § 35a odst. 1 písm. b) a v § 35b odst. 2 písm. b) se slova „z díľčího základu daně (§ 7)“ nahrazují slovy „připadající na díľčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti“.“.

Následující novelizační body se přečísľují.

8. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 21 návrhu vkládají nové body, které znějí:
- „X. V § 35c odst. 2 se slova „daňové povinnosti vypočtené podle tohoto zákona za příslušné zdaňovací období“ nahrazují slovy „daně vypočtené podle § 16 snížené o slevy na dani podle § 35 a § 35ba“.

X. V § 35c odst. 3 se slova „daňová povinnost vypočtená podle tohoto zákona za příslušné zdaňovací období“ nahrazují slovy „daň vypočtená podle § 16 snížená o slevy na dani podle § 35 a § 35ba“.“.

Následující novelizační body se přečísľují.

9. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 25 návrhu vkládá nový bod, který zní:
- „X. V § 38a odst. 1 se slova „připadající na samostatný základ daně podle § 20b“ nahrazují slovy „ze samostatného základu daně zdaňovaného sazbou daně podle § 16a nebo § 21 odst. 4“.“.

Následující novelizační body se přečísľují.

10. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 36 návrhu vkládá nový bod, který zní:
- „X. V § 38f odst. 3 se část věty první za středníkem včetně středníku zrušuje.“.

Následující novelizační body se přečísľují.

11. V dosavadní části šesté, čl. IX se za dosavadní bod 44 návrhu vkládají nové body, které znějí:

„X. V § 38g se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.

X. V § 38h odstavec 1 se věta třetí nahrazuje větami „Základem pro výpočet zálohy je úhrn příjmů ze závislé činnosti zúčtovaných nebo vyplacených poplatníkovi za kalendářní měsíc nebo za zdaňovací období, s výjimkou příjmu, který není předmětem daně, který je od daně osvobozen nebo z něhož je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Základ pro výpočet zálohy do 100 Kč se zaokrouhlí na celé koruny nahoru a nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru.“.

X. V § 38h odstavec 2 zní:

„(2) Sazba zálohy činí 15 % pro část základu pro výpočet zálohy do 4násobku průměrné mzdy a 23 % pro část základu pro výpočet zálohy přesahující 4násobek průměrné mzdy. Záloha se vypočte jako součet součinů příslušné části základu pro výpočet zálohy a sazby zálohy pro tuto část základu pro výpočet zálohy.“.

X. V § 38h se odstavec 14 zrušuje.

Dosavadní odstavec 15 se označuje jako odstavec 14.

X. § 38ha se včetně nadpisu zrušuje.

X. V § 38j odst. 2 písm. f) se bod 5 zrušuje.

Dosavadní body 6 až 8 se označují jako body 5 až 7.

X. V § 38j odst. 10 se za slovo „poplatník,“ vkládají slova „a částky tohoto pojistného, které je povinen z těchto příjmů platit plátce daně“.

X. V § 38s se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.“.

12. V dosavadní části šesté se na konec čl. X doplňuje nový bod, který zní:

„X. Zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije též pro příjmy ze závislé činnosti zahrnované do základu daně podle § 5 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zúčtované plátcem daně před 1. lednem 2021 a vyplacené poplatníkovi po 31. lednu 2021.“.

13. Za dosavadní část třicátou se doplňuje nová část třicátá první, která zní:

„ČÁST TŘICÁTÁ PRVNÍ

Změna zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

Čl. X_y

Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění zákona č. 277/2019 Sb. a zákona č. 207/2020 Sb., se mění takto:

1. § 10a zní:

„§ 10a

(1) Ministerstvo stanoví částku celkových výdajů sektoru veřejných institucí pro rok, na který se předkládá návrh státního rozpočtu, na základě salda, které je vždy meziročně vyšší alespoň o 0,5 procentního bodu.

(2) V roce 2021 použije ministerstvo pro účely stanovení celkových výdajů sektoru veřejných institucí na rok 2022 saldo pro rok 2021, které prognózuje nejpozději v září roku 2021, zvýšené o 0,5 procentního bodu. Ustanovení § 9 se nepoužije.

(3) Dosáhne-li saldo alespoň výše aktuálního střednědobého rozpočtového cíle plynoucího pro Českou republiku z přímo použitelných předpisů Evropské unie²⁾, postupuje ministerstvo podle § 10.

(4) Saldem se pro účely odstavců 1 až 3 rozumí saldo hospodaření sektoru veřejných institucí očištěné o vliv hospodářského cyklu a o vliv jednorázových a přechodných operací, vyjádřené v procentech nominálního hrubého domácího produktu prognózovaného ministerstvem pro daný rok. Saldo se zaokrouhluje na jedno desetinné místo.”.

2. § 11a zní:

„§ 11a

(1) Ministerstvo navýší pro účely § 11 částku celkových výdajů sektoru veřejných institucí o částku odpovídající meziročnímu zlepšení salda hospodaření sektoru veřejných institucí, upraveného o vliv hospodářského cyklu a o vliv jednorázových a přechodných operací, o 0,5 % nominálního hrubého domácího produktu.

(2) Postupovalo-li ministerstvo v předchozím roce podle § 10 při stanovení celkových výdajů sektoru veřejných institucí, postupuje v aktuálním roce při výpočtu nápravné složky podle § 11.”.

3. Za § 11a se vkládá nový § 11b, který zní:

„§ 11b

V letech 2021 a 2022 nepostupuje ministerstvo podle § 11 a § 11a.“.

4. V § 12 odst. 1 a 2 se slova „podle § 10“ zrušují.“.

Následující část a článek se přečíslovají.

14. V dosavadní části třicáté první čl. XLIV se v písmenu a) za číslo „4“ vkládá text „a čl. X_y“ a slova „které nabývá“ se nahrazují slovy „která nabývají“.

Odůvodnění

Předkládaný pozměňovací návrh vychází ze snahy zlepšit fiskální pozici domácností a tím podpořit jejich spotřebu, neboť v důsledku navrhovaného snížení daňového zatížení práce budou mít zaměstnanci k dispozici větší disponibilní příjem v podobě vyšší čisté mzdy.

Toto snížení je zamýšleno pouze jako dočasné, a to na 2 roky s tím, že o definitivním daňovém režimu a výši sazeb bude rozhodnuto dle aktuálního ekonomického a fiskálního vývoje. V souvislosti s touto změnou se taktéž dočasně rozvolňují pravidla rozpočtové odpovědnosti veřejných institucí podle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, což umožní zvýšení deficitu státního rozpočtu v letech, kdy bude uvedené snížení daně z příjmů zavedeno.

Požadavek na zrušení tzv. superhrubé mzdy (tj. navýšení hrubé mzdy o pojistné na sociální zabezpečení a pojistné na veřejné zdravotní pojištění placené plátcem daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti) a na zrušení tzv. solidárního zvýšení daně též vyplývá z Programového prohlášení vlády. Zrušení superhrubé mzdy s sebou přináší snížení daňového zatížení zaměstnanců a v současné krizové době, způsobené koronavirovou pandemií, jde o potřebný krok a významný způsob pomoci zaměstnancům, jejímž ekonomickým efektem bude zvýšení spotřeby s pozitivním vlivem na ekonomiku, a to v důsledku vyšších čistých mezd zaměstnanců.

V zákoně o daních z příjmů se tak navrhuje zrušit koncept superhrubé mzdy a stanovit, že základem daně z příjmů ze závislé činnosti bude hrubá mzda, tj. zdanitelné příjmy ze závislé činnosti. Koncept superhrubé mzdy značně komplikuje způsob stanovení základu daně u poplatníků s příjmy ze závislé činnosti a je označován za diskriminační, protože daňové zatížení těchto poplatníků je vyšší než zatížení ostatních poplatníků. Z hlediska komparace s daňovými systémy ostatních států Evropské unie i mimo ni se jedná o nestandardní postup pro stanovení základu daně. Dále se navrhuje zrušit solidární zvýšení daně a solidární zvýšení daně u zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, které je stejně nevhodné a nestandardní jako koncept superhrubé mzdy. Současně se navrhuje zavedení klouzavé progresivní sazby, a to 15 % pro základ daně do 48násobku průměrné mzdy a 23 % pro základ daně přesahující tuto hranici. Obdobná úprava se navrhuje i v případě zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, a to i u poplatníka, který nemá u plátce daně učiněné prohlášení podle § 38k zákona o daních z příjmů.

Příjmy ze závislé činnosti nebude možné snížit o pojistné na sociální pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnanci zaměstnavatel sráží z hrubé mzdy. Stejně jako dnes se nebude poplatníkovi s příjmy ze samostatné činnosti uznávat jako daňový výdaj jím zaplacené pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na nemocenské pojištění a pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

Dále se zrušením jednotné sazby daně z příjmů fyzických osob souvisí i znovuzavedení samostatného základu daně pro vybrané příjmy fyzických osob, které těmto osobám plynou ze zdrojů v zahraničí. Na tento základ daně se bude uplatňovat sazba ve výši 15 % (tedy sazba ve stejné výši jako v případě daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně). Tento princip samostatného základu daně, kterému je přiřazena sazba ve výši rovnocenné se sazbou pro zvláštní sazbu daně dle současného ustanovení § 36 zákona o daních z příjmů, plně navazuje na předchozí nastavení zákona o daních z příjmů, kdy bylo zavedeno zdanění ve více pásmech a kdy docházelo k rozdílnému daňovému zatížení u příjmů v režimu zvláštní sazby daně, obecně používané pod označením srážková daň. Zavedením tohoto samostatného základu daně se sazbou odlišnou od klouzavé progresivní sazby daně ve výši 15 % a 23 %, do kterého budou podřazeny příslušné příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí, se docílí shodného daňového zatížení jako u příjmů plynoucích fyzickým osobám ze zdrojů v České republice, jimž je

přiřazena sazba srážkové daně ve výši 15 %. Ve výrazné většině se jedná o příjmy z kapitálového majetku nebo příjmy ostatní. Poplatník má možnost tyto příjmy zahrnout do samostatného základu daně, nebo je může ponechat v obecném základu daně s vyšší sazbou daně, která se použije, přesáhne-li základ daně tohoto poplatníka 48násobek průměrné mzdy.

Zrušení tzv. superhrubé mzdy a nahrazení jednotné sazby daně z příjmů fyzických osob sazbami 15 % a 23 % bude mít negativní dopad na inkaso veřejných rozpočtů.

Tabulka: Dopady na veřejné rozpočty

DAŇ	DOPAD NA VEŘEJNÉ ROZPOČTY	DOPAD NA STÁTNÍ ROZPOČET	DOPAD NA ROZPOČET OBCÍ	DOPAD NA ROZPOČET KRAJŮ
	v mld. Kč			
negativní dopad na DPFO placenou plátcí (zrušení SHM a nahrazení "solidárního zvýšení daně" druhou sazbou 23 %)	-85,7	-56,6	-21,5	-7,6
pozitivní dopad na DPFO placenou poplatníky z důvodu změny "solidárního zvýšení daně" na druhou sazbu 23 %	0,5	0,4	0,1	0,0
dopad na DPFO celkem	-85,2	-56,2	-21,4	-7,6
dodatečný pozitivní dopad na DPH	6,0	4,1	1,4	0,5
Dopad celkem	-79,2	-52,1	-20	-7,1

Parametry výpočtu odhadu dopadu vycházely ze současného znění zákona a navrhované úpravy. V souvislosti se zrušením superhrubé mzdy u zaměstnanců se předpokládá výrazný negativní dopad na inkaso daně z příjmů fyzických osob.

Všichni poplatníci s příjmy dle § 6 zákona o daních z příjmů (dále jen „ZDP“), tj. ze závislé činnosti (zaměstnanci), si v důsledku zrušení superhrubé mzdy a změny sazeb polepší a dojde u nich ke snížení daňového zatížení. Dle současné právní úpravy činí efektivní sazba při přepočtu na hrubou mzdu 20,1 % (do 48násobku průměrné mzdy), což vyplývá z propočtu 15% sazby daně x 133,8 % (hrubá mzda + výdaj zaměstnavatele na pojistné), dle navrhované úpravy by efektivní sazba při přepočtu na hrubou mzdu činila 15 %.

Příklad: Poplatník s měsíčním příjmem ze závislé činnosti 25 000 Kč ušetří měsíčně 1 275 Kč, tj. 15 210 Kč/rok na dani z příjmů.

U poplatníků s příjmy dle § 7 - 10 ZDP se základem daně do 48násobku průměrné mzdy nedojde ke změně statutární sazby daně, tedy ani ke změně daňové povinnosti. U poplatníků s příjmy dle § 7 - 10 ZDP se základem daně nad tuto hranici lze předpokládat mírné zvýšení daňové povinnosti (v případě poplatníků s příjmy dle § 7 ZDP z důvodu zvýšení sazby daně z 15 % + solidárního zvýšení daně 7 % na 23 % u příjmů nad uvedenou hranici, tj. o 1 p. b., v případě poplatníků s příjmy dle § 8 - 10 z důvodu zavedení klouzavého progresivního zdanění). Lze předpokládat, že u souběhu těchto činností s příjmy dle § 6 ZDP bude toto případné zvýšení vykompenzováno snížením daňové povinnosti z příjmů dle § 6 ZDP.

Současně je nutno uvést, že u poplatníků s příjmy dle § 7 ZDP se základem daně nad uvedenou hranici, kteří současně uplatňují nezdanitelné částky, případně odčitatelné položky, může dojít v některých případech i ke snížení daňového zatížení. Důvodem je změna způsobu výpočtu daně.

V důsledku navržené úpravy se tedy předpokládá negativní dopad na inkaso daně z příjmů fyzických osob a současně nárůst disponibilního příjmu domácností, tedy generování dodatečného inkasa daně z přidané hodnoty. Dodatečné inkaso daně z přidané hodnoty je druhotným efektem vlivem vyššího disponibilního příjmu, přímo vyplývajícím z navržené úpravy příjmových daní, za předpokladu jinak nezměněných podmínek.

K bodu 1

Úprava navrhaná v § 5 odst. 5 je legislativně-technickou úpravou, která dané ustanovení upřesňuje v návaznosti na navrhané zavedení samostatného základu daně pro vybrané příjmy v rámci daně z příjmů fyzických osob.

K bodu 2

Úprava navrhaná v § 6 odst. 4 je legislativně-technickou úpravou ustanovení v návaznosti na novelizaci právní úpravy dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v § 6 odst. 12 zákona o daních z příjmů, která spočívá ve zrušení právní úpravy zdanění superhrubé mzdy.

K bodu 3

V § 6 odst. 12 se navrhuje zrušit koncept superhrubé mzdy. Na základě navrhané změny budou dílčí základ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti tvořit pouze příjmy ze závislé činnosti, které se již nebudou zvyšovat o pojistné na sociální zabezpečení a pojistné na veřejné zdravotní pojištění, které je povinen z těchto příjmů odvádět zaměstnavatel. Dílčí základ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti tak bude hrubá mzda, přesněji řečeno zdanitelný příjem ze závislé činnosti (který je předmětem daně z příjmů a není od této daně osvobozený). Úpravy navrhané v § 6 odst. 13 až 15 představují nezbytnou úpravu v návaznosti na zrušení superhrubé mzdy.

Na základě právní úpravy obsažené v novém § 7 odst. 14 budou příjmy uvedené v § 20b odst. 1 zákona o daních z příjmů, které plynou veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti, součástí samostatného základu daně společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře, kteří jsou poplatníky daně z příjmů fyzických osob, a nebudou zahrnovány do dílčího základu daně podle § 7 odst. 4 nebo 5. Tato úprava je nezbytná pro to, aby byl zachován rovnocenný režim zdanění příjmů uvedených v § 20b odst. 1 zákona o daních z příjmů u společníků veřejných obchodních společností a komplementářů, kteří jsou poplatníky daně z příjmů právnických osob, a u společníků veřejných obchodních společností a komplementářů, kteří jsou poplatníky daně z příjmů fyzických osob. Příjmy obou těchto skupin poplatníků proto budou zahrnuty do samostatného základu daně, na který se použije sazba ve výši 15 %.

K bodu 4

Úprava navrhaná v § 8 odst. 9 umožňuje poplatníkovi, kterému plynou příjmy ze zdrojů v zahraničí podle § 8 odst. 4 nebo zákona o daních z příjmů nebo v případě úrokových příjmů ze směnky podle § 8 odst. 5 zákona o daních z příjmů, tyto příjmy zahrnout do samostatného základu daně, který je podle navrhané právní úpravy § 16a zdaňován sazbou daně ve výši 15 %. Úprava této možnosti se navrhuje v souvislosti se zavedením progresivní sazby daně, a to z důvodu zamezení diskriminace poplatníků, kterým plynou příjmy ze zdrojů v zahraničí a kteří tyto příjmy uvádějí do daňového přiznání.

V případě, že tyto příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí jsou zahrnuty do samostatného základu daně, nesnižují se o výdaje. Výjimku představují příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí, které je již podle současné právní úpravy možné snížit o výdaje podle § 8 odst. 6 a 7 a poslední věty § 8 odst. 5 zákona o daních z příjmů. Dosavadní režim uplatňování výdajů je tedy zachován i v případech, kdy bude nově možné tyto příjmy na základě rozhodnutí poplatníka zahrnout do samostatného základu daně. Ke stanovení obdobného režimu dochází v § 10 odst. 10 zákona o daních z příjmů též v případě příjmů podle § 10 odst. 8 zákona o daních z příjmů, které plynou ze zdrojů v zahraničí a které je možné snížit o výdaje již podle současné právní úpravy § 10 odst. 6 a § 10 odst. 8 zákona o daních z příjmů.

Navrhovaná úprava § 16 představuje zavedení klouzavé progresivní sazby daně namísto sazby lineární a je stanovena prostřednictvím dvou sazeb ve výši 15 % a 23 %, přičemž hranicí pro přechod na vyšší sazbu je základ daně z příjmů fyzických osob ve výši 48násobku průměrné mzdy (průměrná mzda bude nově definována v § 21g odst. 2 zákona o daních z příjmů a jedná se o průměrnou mzdu stanovenou podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení, pro rok 2020 1 672 080 Kč, pro rok 2021 1 701 168 Kč). Výše vyšší sazby daně a hranice pro její uplatnění je nastavena v návaznosti na navrhované zrušení právní úpravy solidárního zvýšení daně.

Navrhovaná úprava § 16a zrušuje solidární zvýšení daně, místo kterého je v § 16 zavedena progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob. Současně § 16a zakotvuje pro daň z příjmů fyzických osob samostatný základ daně, do nějž jsou podle navrhované právní úpravy zahrnovány některé příjmy plynoucí fyzickým osobám ze zdrojů v zahraničí, a dále pro tento samostatný základ daně stanovuje sazbu ve výši 15 % a způsob výpočtu daně, a to z důvodu zamezení diskriminace u poplatníků, kterým plynou příjmy ze zahraničí, u nichž není daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, ale jsou uváděny do daňového přiznání.

Ustanovení § 16ab upravuje postup výpočtu daně poplatníka v případě, že poplatníkovi vznikne daň z tzv. obecného základu daně, popřípadě daňový bonus, a současně daň ze samostatného základu daně. Odstavec 1 se vztahuje na situaci, kdy poplatníkovi vznikne kladná daň z obou uvedených základů. Daň poplatníka se rovná součtu těchto daní.

Odstavec 2 a 3 se vztahuje na situaci, kdy poplatníkovi vznikne daňový bonus z tzv. obecného základu daně a kladná daň ze samostatného základu daně, a upravuje vzájemný zápočet tohoto nároku na daňový bonus a této daně. Odstavec 2 dopadá na situaci, kdy je daňový bonus vyšší než daň ze samostatného základu daně, nebo je jí roven. V takovém případě se daň rovná nule a daňový bonus se sníží o daň ze samostatného základu daně. Rovná-li se daňový bonus a daň ze samostatného základu daně, jak daňový bonus, tak daň poplatníka jsou rovny nule. Odstavec 3 dopadá na situaci, kdy je daňový bonus nižší než daň ze samostatného základu daně. V takovém případě se daň rovná dani ze samostatného základu daně snížené o daňový bonus a daňový bonus se rovná nule.

K bodu 5

Navrhovaná úprava v § 21g odst. 2 zákona o daních z příjmů definuje průměrnou mzdu pro účely daní z příjmů jako průměrnou mzdu stanovenou podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.

Navrhovaná úprava § 23 odst. 4 písm. b) představuje legislativně-technickou úpravu v návaznosti na znovuzavedení samostatného základu daně pro vybrané příjmy fyzických osob.

K bodu 6 a 9

Navrhované úpravy představují legislativně-technické úpravy v návaznosti na znovuzavedení samostatného základu daně pro vybrané příjmy fyzických osob, které těmto osobám plynou ze zdrojů v zahraničí.

K bodu 7

Navrhovaná úprava § 35 odst. 4 představuje legislativně-technickou úpravu v návaznosti na znovuzavedení samostatného základu daně pro vybrané příjmy fyzických osob, které těmto osobám plynou ze zdrojů v zahraničí.

Navrhovaná úprava ustanovení § 35a odst. 1 písm. b) a § 35b odst. 2 písm. b), která upravují výpočet výše slevy na dani poskytované na základě těchto ustanovení, je nezbytná v návaznosti na zavedení klouzavé progresivní sazby daně z příjmů fyzických osob. V důsledku zavedení progresivní sazby daně by se dosavadní znění těchto ustanovení stalo nejednoznačným. Při výpočtu částky daně podle těchto ustanovení by totiž nebylo zřejmé, zda se při souběhu více druhů příjmů téhož poplatníka zohlední pouze dílčí základ daně podle § 7 nebo též jiné dílčí základy daně z příjmů fyzických osob. Uvedená skutečnost by přitom měla vliv na výši částky daně, které má být vypočtena podle § 35a odst. 1 písm. b) a § 35b odst. 2 písm. b), v případech kdy by základ daně z příjmů fyzických osob přesahoval 48násobek průměrné mzdy.

K bodu 8

Navrhované úpravy § 35c odst. 2 a 3 představují legislativně-technické úpravy v návaznosti na znovuzavedení samostatného základu daně pro vybrané příjmy fyzických osob, které těmto osobám plynou ze zdrojů v zahraničí, a stanovují, že daňové zvýhodnění se neuplatňuje vůči dani ze samostatného základu daně vypočtené podle § 16a. Nemožnost uplatňovat si jiné slevy na dani z příjmů fyzických osob vůči této dani plyne z dosavadního znění § 35ba odst. 1 úvodní části ustanovení. Důvodem této skutečnosti je zachování obdobného režimu jako v případě srážkové daně, vůči které také nelze uplatňovat slevy na dani a daňové zvýhodnění. Zahrnutí příjmů do samostatného základu daně je na volbě poplatníka, tj. pokud vůči těmto příjmům chce uplatňovat slevy na dani a daňové zvýhodnění, může tyto příjmy ponechat v obecném základu daně.

K bodu 10

Úprava navrhovaná v § 38f odst. 3 větě první je legislativně-technickou úpravou tohoto ustanovení v návaznosti na novelizaci právní úpravy dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v § 6 odst. 12 zákona o daních z příjmů, která spočívá ve zrušení právní úpravy zdanění superhrubé mzdy.

K bodu 9

Zrušení ustanovení § 38g odst. 4 věty třetí představuje reakci na navrhované zrušení institutu solidárního zvýšení daně.

V návaznosti na navrhovanou úpravu sazby daně z příjmů fyzických osob v podobě zakotvení klouzavé progresivní sazby daně namísto lineární sazby daně v § 16 zákona o daních z příjmů je nezbytné upravit též ustanovení § 38h odst. 2 upravující výši a způsob výpočtu zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Navrhované zrušení § 38ha, který upravuje solidární zvýšení daně u zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, představuje reakci na navrhované zrušení institutu solidárního zvýšení daně. Úpravy navrhované v § 38h odst. 1 větě třetí, § 38h odst. 14, § 38j odst. 2 písm. f) bod 5, § 38j odst. 10 a § 38s jsou legislativně-technickými úpravami těchto

ustanovení v návaznosti na novelizaci právní úpravy dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v § 6 odst. 12 zákona o daních z příjmů, která spočívá ve zrušení právní úpravy zdanění superhrubé mzdy.

K bodu 10

Navrhuje se přechodné ustanovení, které výslovně stanoví, že ani příjmy ze závislé činnosti zúčtované ještě v uplynulých zdaňovacích obdobích (do 31. prosince 2020) a dodatečně vyplacené nebo poplatníkem obdržené až po 31. lednu 2021 (již za existence nového základu daně ve výši hrubé mzdy), se nebudou u poplatníka při zahrnutí do základu daně navyšovat na superhrubou mzdu, protože se na tyto příjmy podle § 5 odst. 4 zákona o daních z příjmů hledí již jako na příjmy zdaňovacího období roku 2021.

K bodu 11

Aby bylo možné realizovat zrušení konceptu superhrubé mzdy, stejně jako úpravu mimořádně zrychlených odpisů, je nutné zvýšit prostor pro kladný fiskální impulz pro rok 2021. Navrhovaná úprava § 10a zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti umožní dostatečnou reakci, a to i s ohledem na nejistoty budoucího ekonomického vývoje. Rok 2021 bude rovněž výchozím pro stanovení úrovně, ze které bude v následujících letech probíhat konsolidace veřejných financí, resp. státního rozpočtu. Z důvodu co nejaktuálnějšího a nejpřesnějšího odhadu salda očištěného o vliv hospodářského cyklu a o vliv jednorázových a přechodných operací, stanoví Ministerstvo financí výši strukturálního salda veřejných financí pro rok 2022 až během léta roku 2021, kdy se připravují predikce pro rozpočtové účely, a to na základě výchozí výše strukturálního salda v roce 2021 snížené o 0,5 procentního bodu. Aplikace ustanovení § 9 proto postrádá v roce 2021 smysl a ustanovení § 9 se neprovedou. Z úrovně strukturálního salda roku 2021 bude následně státní rozpočet konsolidován tak, aby meziroční zlepšení strukturálního salda sektoru veřejných institucí vyjádřeného v procentech HDP činilo alespoň půl procentního bodu. Konsolidace bude prováděna do té doby, dokud Česká republika opět nedosáhne svého střednědobého rozpočtového cíle, určeného podle nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997, o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik, ve znění platných předpisů.

Příklad: V létě 2021 Ministerstvo financí spočte, že výše strukturálního salda dosáhne v roce 2021 – 6 % HDP. Výdajový rámeček pro rok 2022 se pak vypočte tak, aby byl kompatibilní se strukturálním saldem o 0,5 procentního vyšším, tj. – 5,5 % HDP. V následujícím období bude výdajový rámeček vždy přísnější aspoň o dalších 0,5 procentního bodu každý rok, tedy v roce 2023 se vyjde ze strukturálního salda – 5 % HDP, v roce 2024 – 4,5 % HDP atd. Obdobně, kdyby Ministerstvo financí spočetlo v létě roku 2021 strukturální saldo pro rok 2021 – 2,5 % HDP, pak pro rok 2022 bude výdajový rámeček vycházet ze strukturálního salda sektoru vládních institucí – 2,0 % HDP, v dalších letech se pak aplikuje – 1,5 % HDP v roce 2023 a 1,0 % HDP v roce 2024. Střednědobý rozpočtový cíl je aktuálně – 0,75 % HDP, pak by tedy tento postup pozbyl platnosti nejpozději v roce 2025 a dál by se výdajový rámeček odvozoval dle § 10.

Navrhované nové znění § 11a zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti je analogií postupu v navrhovaném znění § 10a, aplikovaného na korekci odchylky skutečného výsledku hospodaření sektoru veřejných institucí od výsledku předpokládaného (rozpočtovaného).

Za § 11a je navrhováno doplnit § 11b, podle něhož se v letech 2021 a 2022 nepostupuje podle § 11 a § 11a, protože je na roky 2020 a 2021 vztažena obecná úniková doložka z Paktu o stabilitě a růstu, a výpočet nápravné složky se tedy nepoužije.

V § 12 se navrhuje v odstavci 1 a 2 zrušit výslovný odkaz na § 10, jelikož celkové výdaje sektoru veřejných institucí jsou nyní stanoveny v § 10 i § 10a a vzhledem ke skupinovému nadpisu i definici § 10 a § 10a je nepochybné, kam ustanovení § 12 odkazují.

K bodu 12

S ohledem na aktuální ekonomickou situaci a navrhovaná příjmová diskreční opatření je nezbytné, aby navrhovaná novela zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti byla účinná co nejdříve.